

Jaarverslag 2009

Het bestuur

In 2009 kwam het bestuur zesmaal bijeen. Het bestuur prijst zich gelukkig dat de heren Peter Versteeg en Aldert Zoetelief in de loop van het jaar gingen deelnemen aan de bestuursvergaderingen. Een zeer gewaardeerde ondersteuning en van groot belang om over voldoende capaciteit te beschikken om een goede rol te kunnen (blijven) spelen bij alles wat zich voordoet in het plassengebied.

In 2008 droeg Ad van Dijk op de Algemene Ledenvergadering het voorzitterschap over aan Jos Straver. In mei 2009 besloot Jos echter tijdelijk terug te treden als voorzitter vanwege het strijdig zijn van persoonlijke belangen en die van De Sluipwijkse Plassen. Vanuit zijn persoonlijke situatie koos Jos er namelijk voor zijn landtong gelegen tussen de wetering langs de Vlietdijk en de plas Vrijhoef in een groot aantal kavels op te splitsen en deze als recreatieperceeltjes te huur of te koop aan te bieden. Hierdoor ontstond voor De Sluipwijkse Plassen een lastige situatie. Zij pleit al geruime tijd voor het toestaan van kleinschalige bebouwing op onbebouwde percelen ten behoeve van het onderhoud van de natuurwaarden. Hiermee zou ook verdere versnippering van percelen in kleine recreatiepercelen worden ontmoedigd. Dit pleidooi werd uiteindelijk ook opgenomen in het Advies van de Klankbordgroep voor het nieuwe bestemmingsplan. Hoewel de door Jos gekozen oplossing voor een onrendabel stuk grond kenmerkend is voor de problematiek in het plassengebied, staat het desalniettemin haaks op het hiervoor vermelde uitgangspunt en de voorgestelde oplossing van De Sluipwijkse Plassen en het Advies van de Klankbordgroep. In oktober liet Jos weten uit het bestuur van De Sluipwijkse Plassen te stappen, opdat beide een eigen lijn kunnen volgen. Hij is nog wel lid en neemt vanuit die rol deel aan de Begeleidingsgroep Maatregelen Reeuwijkse Plassen van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Bij het terugtreden van Jos in het voorjaar van 2009 bood Ad van Dijk aan de rol van interim-voorzitter op zich te nemen, een aanbod dat het bestuur dankbaar aanvaardde en werd bekrachtigd door de Algemene Ledenvergadering in mei.

Algemene Ledenvergadering

Op 25 mei 2009 werd de Algemene Ledenvergadering gehouden. Wederom was sprake van een goede opkomst en grote mate van betrokkenheid. De aanwezigen stemden in met het voorstel van het bestuur Joop Gravesteijn en Mirjam Dekker tot algemeen bestuurslid te benoemen. Ad van Dijk werd benoemd tot interim-voorzitter. De vacature binnen het bestuur voor het secretariaat bleef opnieuw onvervuld.

Op deze vergadering werd het voornemen van Vereniging Behoud Natuur Plas 's-Gravekoop tot opheffing kenbaar gemaakt. Zij zal haar leden aanbevelen lid te worden van De Sluipwijkse Plassen. Het ligt in de bedoeling dat er een werkgroep "Gravekoop" wordt gevormd om de specifieke belangen van dit deel van het gebied te behartigen.

Extern overleg

In de diverse vormen van extern overleg was De Sluipwijkse Plassen als volgt vertegenwoordigd: Jos Straver (vanaf oktober 2009 Joop Gravesteijn) en Jan Kruijt in de Stichting VEEN, Marijke van Riel nam deel aan de VEEN-werkgroep Handhaving vaarontheffingen en bij het Overlegplatform Toekomst Reeuwijkse Plassen waren Jos Straver (tot november 2009) en Jan Kruijt aanwezig.

In de Klankbordgroep Bestemmingsplan Plassengebied werd De Sluipwijkse Plassen door Joop Gravesteijn en Wim van Dijk vertegenwoordigd. Jan Kruijt nam bij verhindering van één van beiden deze taak op zich.

Jos Straver neemt deel aan de Begeleidingsgroep Maatregelen Reeuwijkse Plassen van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Het streven is bij alle externe bijeenkomsten met twee vertegenwoordigers vanuit De Sluipwijkse Plassen aanwezig te zijn. Helaas is dit niet altijd haalbaar door gebrek aan voldoende mensen hiervoor.

Klankbordgroep Bestemmingsplan Reeuwijkse Plassengebied

De Klankbordgroep Bestemmingsplan Reeuwijkse Plassengebied bracht eind december 2008 een unaniem advies uit over de door adviesbureau RBOI in opdracht van de gemeente opgestelde concept-Gebiedsvisie Plassengebied. In deze visie zijn de uitgangspunten en beleidslijnen voor het nieuwe bestemmingsplan verwoord. In de definitieve versie van februari 2009 werden de opmerkingen van de Klankbordgroep verwerkt. De visie werd in juli en oktober besproken in de Commissie Openbare Ruimte. Een belangrijk discussiepunt vormde het toestaan van kleinschalige bebouwing op percelen waar dat tot nu toe niet is toegestaan. Doel daarbij is de eigenaren te verleiden tot het plegen van het noodzakelijke (natuur)onderhoud teneinde de natuurwaarden te beschermen. De meerderheid kon zich in grote lijnen hierin vinden, mits er een aantal strikte voorwaarden aan werd verbonden die onder andere ook een goede handhaving mogelijk maken. De commissie heeft het College van Burgemeester en Wethouders verzocht een voorstel met een nadere uitwerking op te stellen. Dit voorstel wordt in 2010 aan de commissie voorgelegd.

De Klankbordgroep heeft zich in februari 2009 ook gebogen over het in opdracht van de gemeente opgestelde concept van het beeldkwaliteitplan "Landschapskwaliteiten Reeuwijkse Plassen". De definitieve versie van het plan, waarin de opmerkingen van de Klankbordgroep terug zullen komen, komt ter visie te liggen, waarschijnlijk tegelijkertijd met het Voorontwerp Bestemmingsplan Reeuwijkse Plassengebied. Het is nog niet duidelijk op welke termijn dit voorontwerp het licht ziet.

Stichting VEEN

In 2007 kwamen nieuwe statuten van Stichting VEEN tot stand, waarin het vetorecht is geschrapt. De SWRP (overkoepelende organisatie van Reeuwijkse watersportverenigingen) die reeds een aantal jaren aan het overleg deelnam, maakt vanaf dit moment ook statutair deel uit van het bestuur.

Eén van de taken van VEEN is het toekennen van een financiële bijdrage aan projecten voor natuurbehoud en natuurherstel vanuit de opbrengst van de vaarontheffingen. Daarnaast beschikt zij over een geldbedrag, de "zandwinpot" (circa € 450.000,-). Dit laatste bedrag is in 2001 beschikbaar gesteld door Rijkswaterstaat ter compensatie voor de verloren natuurwaarden in Broekvelden/Vettenbroek als gevolg van de zandwinning. Voorwaarde daarbij was, dat het geld binnen 10 jaar besteed moest worden aan projecten in het "oude plassen-gebied", die de watervegetatie ten goede komen. In 2008 is overleg gestart met Rijkswaterstaat om de periode van 10 jaar te verlengen, hetgeen in 2009 tot een positief resultaat heeft geleid.

Vaarontheffingen en handhaving

In 2009 vond ten opzichte van 2008 een lichte stijging van het aantal verkochte vaarontheffingen plaats. Van de in totaal 3427 (een kleine 70 meer dan in 2008) jaarontheffingen werden 488 tegen contante betaling door 't Wapen uitgegeven; de overige jaarontheffingen werden per bank betaald en de ontheffinghouders toegezonden.

Naast de jaarontheffingen werden 880 dagontheffingen en 45 weekontheffingen uitgegeven. De handhaving werd opnieuw geïntensiveerd. Het vaargedrag, zoals het te hard en nog laat op de avond varen, is een blijvend punt van grote zorg en aandacht. In dit verband was het in 2009 een grote stap vooruit, dat het Openbaar Ministerie heeft ingestemd met het volgende beleid:

- bij een eerste snelheidsovertreding op het water volgt een (politie)transactie;
- bij een tweede geconstateerde overtreding van de snelheid in datzelfde jaar wordt de motor van de boot in beslag genomen;
- deze motor blijft in beslag tot de zitting, waarbij de dader wordt berecht voor de snelheids-overtreding en de rechter een beslissing neemt over de inbeslagname.

In 2009 is reeds gebruik gemaakt van de mogelijkheid de motor in beslag te nemen. Het is de handhavers gebleken, dat van deze maatregel een preventieve werking uitgaat.

De controle wordt uitgeoefend door de politie en de door de gemeente en Stichting VEEN betaalde ambtenaren van de GroenService Zuid-Holland (G.Z-H). Ook de Boa, in dienst bij de Gemeente Reeuwijk, draagt zijn steentje bij. Het bestuur van VEEN heeft besloten voor 2010 eenmalig extra geld in te zetten voor uitbreiding van het aantal uren voor handhaving door de G.Z-H. De samenwerking en afstemming tussen partijen in de vorm van tweemaal per jaar overleg en rapportages van de handhavers blijkt constructief.

Stimuleringsregeling Reeuwijkse Plassengebied

Per 1 januari 2008 kent de Stimuleringsregeling twee momenten per jaar waarop aanvragen voor een bijdrage kunnen worden ingediend. Het gaat daarbij om financiële ondersteuning in de kosten voor herstel en/of aanleg van natuur- en landschapswaarden alsmede voor het opheffen van achterstallig onderhoud in relatie tot natuurontwikkeling. De aanvragen dienen voor 1 februari of 1 oktober bij het secretariaat van VEEN binnen te zijn.

Informatie over de Stimuleringsregeling kan worden aangevraagd bij mevrouw Cynthia Teves, ambtelijk secretaris van Stichting VEEN, telefoonnummer 0182 – 393317.

Overlegplatform Toekomst Reeuwijkse Plassen (OTRP)

Het OTRP is een overlegplatform waarin een groot aantal bij het plassengebied betrokken partijen en organisaties vertegenwoordigd zijn, alsmede de gemeente, het hoogheemraadschap en het recreatieschap. De Sluipwijkse Plassen worden hier vertegenwoordigd door Jos Straver (tot november 2009) en Jan Kruijt.

In 2009 kwam het OTRP tweemaal bijeen. Het voornaamste agendapunt werd gevormd door de plannen van Rijnland inzake de verbetering van de waterkwaliteit en maatregelen die voortvloeien uit de aan Rijnland opgelegde taken vanuit de Europese KaderRichtlijn Water (zie hierna). Het OTRP staat in grote lijnen achter deze plannen, maar zal de uitvoering kritisch volgen.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Begeleidingsgroep Maatregelen Reeuwijkse Plassen

Het Hoogheemraadschap van Rijnland stelde in 2007 de Begeleidingsgroep Maatregelen Reeuwijkse Plassen in. Aan deze werkgroep neemt een groot aantal belanghebbende partijen door middel van vertegenwoordigers deel. Het doel is het onderzoek naar het effect van de maatregelen die de waterkwaliteit in het gebied kunnen verbeteren, met elkaar te bespreken. Het gaat daarbij om zaken als Project Sloene (afsluiting van deze plas en mogelijk flexibel peilbeheer), de inlaat van water (vanuit de Oude Rijn of via Gouda), het afkoppelen van de landbouwpolders, het niet langer oppompen van water uit de plassen via het gemaal aan de Twaalfmorgen naar polder Stein, etc. De Sluipwijkse Plassen wordt in deze werkgroep vertegenwoordigd door Jos Straver.

In 2008 heeft dit overleg ertoe geleid, dat Rijnland heeft besloten de polders Reeuwijk-west (ten westen van de A12), Abessinië en Stein-noord af te koppelen van het plassengebied. Hierdoor wordt voorkomen, dat voedselrijk water vanuit de polders in het plassengebied terechtkomt. Een belangrijk aandachtspunt bij deze plannen is het vinden van een oplossing voor de verstoring van de vismigratie, die de afkoppeling tot gevolg heeft.

Voor de afkoppeling van polder Stein wordt gezocht naar alternatieve inlaatbronnen (water voor deze polder wordt nu ingelaten vanuit het plassengebied). Gedacht wordt aan inlaat vanuit de Enkele Wiericke.

Beide plannen hadden in 2009 nog niet hun beslag gekregen.

Natuurvriendelijke oevers

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn (wet), die de lidstaten aanzet tot het verbeteren van de ecologische en chemische kwaliteit van het oppervlaktewater. De waterschappen zijn eindverantwoordelijk voor het behalen van het gewenste resultaat.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft in het kader van deze richtlijn voor het plassen-gebied een pakket maatregelen uitgewerkt om uiterlijk in 2015 te kunnen voldoen aan de door Rijnland zelf bepaalde norm voor ecologisch gezond water. Eén van de maatregelen is het hiervoor genoemde afkoppelen van de polders. Een andere is het leveren van een aanzienlijke financiële bijdrage bij de aanleg van natuurvriendelijke oevers. In 2009 heeft zij onderzoek laten doen welke oevers in het plassen-gebied hiervoor in aanmerking komen. Het streven is te starten met de oevers in plas Gravekoop. Rijnland neemt daartoe zelf het initiatief. Zij heeft echter toegezegd, dat door anderen tot stand gebrachte initiatieven voor projecten in de overige plassen eveneens in aanmerking komen voor ondersteuning, mits deze aan de door Rijnland gestelde voorwaarden voldoen.

Visserij

Vanaf 1 mei 2008 geldt de nieuwe Visserijwet. Op grond van deze wet is het gebruik van fuiken (en alle andere zogenaamde "beroepsvisttuig") voortaan voorbehouden aan erkende beroepsvissers. Het recht van het vissen met fuiken door de particuliere eigenaar komt daarmee te vervallen.

Verzoeken van zowel De Sluipwijkse Plassen, ondersteund door de Federatie Particulier Grondbezit, als de VWR om voor de Reeuwijkse Plassen een uitzondering te maken, zijn door het ministerie van LNV afgewezen.

Om te bezien of toch nog een oplossing kan worden gevonden, is de Visserijpool Reeuwijkse Plassen met een aantal leden van de "Initiatiefgroep Hans van Rijn" in overleg gegaan met de gemeente Reeuwijk. Doel was, dat de gemeente het voortouw zou nemen om het ministerie alsnog te bewegen voor de Reeuwijkse Plassen een ontheffingsregeling toe te staan, waardoor het mogelijk wordt om bijvoorbeeld voor eigen gebruik 1 fuik per ha te zetten.

In augustus 2009 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de burgemeester, de heer Ten Cate van de gemeente en mensen van het Ministerie van LNV. Uit dit overleg kwam naar voren, dat er mogelijkheden zijn, zij het onder strikte voorwaarden. Er dient een coöperatie te worden opgericht die als beroepsorganisatie gaat fungeren, dat wil zeggen dat zij, naast de verplichting over 250 ha water te beschikken, ook aan de inkomenseis van € 8.500,- bruto per jaar moet voldoen. De verdere uitwerking hiervan startte in de loop van 2009. Getracht wordt in 2010 een dergelijke coöperatie in het leven te roepen.

Informatieavond Natura 2000, Groene Ruggengraat en ontwikkelingen in Oukoop

In het najaar van 2008 lag het Ontwerp-aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied voor Broekvelden/Vettenbroek en Polder Stein ter inzage. Natura 2000 is een Europees initiatief om de voor Europa van belang zijnde natuurgebieden onder één noemer te brengen en deze in een netwerk met elkaar te verbinden. Reeds eerder was Broekvelden/ Vettenbroek aangewezen als Vogelrichtlijngebied en Stein als Habitatgebied.

Maar ook andere door de overheid geplande maatregelen zullen hun invloed gaan uitoefenen, zoals de wens van de provincie om het oostelijk deel van het plassen-gebied onder te brengen in de Groene Ruggengraat. Voor Oukoop geldt, dat de planvorming voor percelen in Oukoop waar agrarische activiteiten zijn of worden beëindigd, veranderingen teweeg zal brengen.

Diverse, elkaar soms tegensprekende of onvolledige berichten in de pers en een constante geruchtenstroom over deze ontwikkelingen en plannen zaaiden grote onrust. Om deze reden kreeg De Sluipwijkse Plassen het aanbod van wethouder Van der Smit de plannen toe te lichten en vragen te beantwoorden. Op 29 oktober 2009 werd hiervoor een informatieavond georganiseerd, waarbij naast de heer Van der Smit ook de heer Ligtenberg van de Provincie

Zuid-Holland en de heer Haaksman, rentmeester en vertegenwoordiger van de project-ontwikkelaar in Oukoop aanwezig waren.

Omdat het bestuur het belangrijk vond zoveel mogelijk betrokkenen te informeren, werden niet alleen de eigen leden, maar ook die van Vereniging Behoud Natuur Plas 's-Gravenkoop en eigenaren uit het gebied die (nog) geen lid waren, uitgenodigd. Een groot aantal mensen gaf gevolg aan de uitnodiging. Na de presentaties van de heren Van der Smit, Ligtenberg en Haaksman werd ieder in de gelegenheid gesteld vragen te stellen. Hiervan werd goed gebruik gemaakt.

Afgesproken werd dat deze avond een vervolg krijgt in 2010 om de ontwikkelingen op de voet te kunnen blijven volgen.

Plannen voor 2010

- Het huidige beleid van De Sluipwijkse Plassen is geformuleerd in het "Strategisch Plan De Sluipwijkse Plassen 2005 - 2010". Deze leidraad wordt in 2010 geactualiseerd en aan de Algemene Ledenvergadering voorgelegd.
- De Werkgroep Bestemmingsplan zal vinger aan de pols houden en waar nodig actie ondernemen in de procedure en opzet voor het nieuwe bestemmingsplan. Uiteraard in samenspraak met bestuur en leden.
- De ontwikkelingen in Oukoop, de plannen in het kader van Natura 2000 en de Groene Ruggengraat en die van het Hoogheemraadschap van Rijnland voor verbetering van de waterkwaliteit worden nauwlettend gevolgd. De betrokkenen worden op de hoogte gehouden, indien gewenst door informatieavonden.
- De Sluipwijkse Plassen blijft zich inzetten voor behoud van (beperkt) recht van vissen met fuiken door particulieren, samen met de Federatie Particulier Grondbezit, de Visserijpool Reeuwijkse Plassen en andere belanghebbende partijen.
- De komende fusie tussen Reeuwijk en Bodegraven en de steeds grotere bemoeienis van overheden en Europa nopen tot een zo sterk mogelijke vuist maken vanuit het gebied. Een groter aantal leden en samenwerking met andere partijen is daarom niet alleen gewenst, maar noodzaak.
- De wens tot uitbreiding van het aantal leden, een snelle communicatie en informatie en meer naamsbekendheid heeft het bestuur doen besluiten in 2009 een website van De Sluipwijkse Plassen te gaan opzetten. Ook uit oogpunt van efficiency (het op de site zetten van informatie en documenten in plaats van toezending) kan dit een goede bijdrage leveren. De website zal in 2010 zijn definitieve vorm krijgen.

Blijft staan: Het kunnen oppakken van een aantal zaken zal echter ook sterk afhankelijk zijn van de hiervoor beschikbare mensen, zowel in het bestuur als daarbuiten.